

Posiadaj plan na wypadek wyjątkowej sytuacji

CZY JESTEŚ PRZYGOTOWANY NA WYSTĄPIENIE WYJĄTKOWEJ SYTUACJI?

Burza, powódź, brak prądu zdarzają się bez zapowiedzi. Jeżeli nie jesteś na nie przygotowany, kiedy nastąpią – może już być za późno, aby kupić żywność i wodę.

W JAKI SPOSÓB MOŻNA PRZYGOTOWAĆ SIĘ WCZEŚNIEJ

- Przechowuj co najmniej 3-dniowy zapas żywności, wody i innych przedmiotów.
- Zrób zapas żywności, która nie wymaga chłodzenia.
- Unikaj kupowania słonej żywności, która może spowodować, że będziesz odczuwać pragnienie.
- Przechowuj żywność w pojemnikach, aby chronić ją od szkodników i zarazków. Przechowuj ją w suchym, chłodnym miejscu. Przechowuj ją pod przykryciem.
- Co kilka miesięcy wymieniaj niewykorzystane zasoby żywności przygotowane na wypadek wyjątkowej sytuacji. Wtedy zawsze będzie zdatna do konsumpcji i zachowa swoją jakość.

PRZEDMIOTY OGÓLNEGO UŻYTKU

Apteczka
 Przybory higieny osobistej
 Odświeżacz do mycia rąk oparty na alkoholu
 Zegar lub zegarek na baterię
 Radio przenośne
 Latarka lub latarnia
 Baterie

ZAPASY PRZYBORÓW KUCHENNYCH

Ręczny otwieracz do konserw
 Jednorazowe talerze i kubki
 Jednorazowe sztućce
 Chłodziarka izolowana
 Paczki lodowe (trzymać zamrożone)

Zapasy żywności i wody na wypadek wyjątkowej sytuacji

Przechowuj w chłodnym, bezpiecznym miejscu w zamkniętych pojemnikach

Mleko i nabiał	• Mleko w proszku lub puszkowane mleko zagęszczone • Mleko ryżowe lub sojowe • Mleko w pudełkach lub mleko długoterminowe
Mięso, ryby, drób i groch	• Mięso, drób lub ryby konserwowe • Groch konserwowy • Masło orzechowe, orzechy lub pestki
Owoce	• Owoce puszkowane lub suszone • Puszkowany lub butelkowany sok owocowy
Warzywa	• Warzywa w puszkach
Makaron, ryż, płatki śniadaniowe, krakersy, czipsy i batony	• Suchy makaron i ryż • Gotowe do jedzenia płatki śniadaniowe • Krakersy lub czipsy tortilla • Batony granola lub śniadaniowe
Zupy i gulasze	• Zupy i gulasze konserwowe
Przyprawy	• Cukier i przyprawy • Musztarda i keczup
Tłuszcze	• Olej roślinny
Słodycze	• Budyń w puszkach • Dżem lub galaretki
Woda	• 1 galon wody na osobę na dzień do picia, gotowania i higieny osobistej • Używaj wody butelkowanej lub przechowuj wodę z kranu w czystych pojemnikach

ŻYWNOSĆ WYMAGAJĄCA CHŁODZENIA: PRZED I PODCZAS TRWANIA WYJĄTKOWEJ SYTUACJI

W normalnych okolicznościach należy ustawiać temperaturę w lodówce pomiędzy 35 a 40 stopni F. Sprawdzaj temperaturę na termometrze lodówki.

Jeżeli nie będzie prądu, drzwi lodówki powinny być zamknięte jak najdłużej, aby utrzymać niską temperaturę. Może to pomóc w zachowaniu żywności w stanie zdatnym do spożycia przez kilka godzin. Jak długo żywność będzie zdatna do spożycia, zależy od temperatury w pomieszczeniu.

Wyrzuć żywność, jeżeli temperatura w lodówce podniesie się powyżej 40 stopni F i będzie się utrzymywać przez ponad 2 godziny. Ilość bakterii może wzrosnąć do szkodliwego poziomu i możesz się rozchorować. Żywność może dobrze wyglądać i posiadać świeży zapach, a może nie być zdatna do spożycia..

Jeżeli zabraknie prądu:

- **W pierwszej kolejności:** Wykorzystaj żywność, której nie można przechowywać i żywność z lodówki.
- **Następnie:** Wykorzystaj żywność z zamrażalnika, jeżeli posiadasz warunki do gotowania.
- **W ostatniej kolejności:** Wykorzystaj żywność konserwową i składowaną na półkach.

Wyrzuć następujące produkty

Jeżeli temperatura w lodówce podniesie się powyżej 40 stopni F i będzie się utrzymywać przez ponad 2 godziny

Mleko i nabiał	• Mleko, maślanka i mleko zagęszczone • Ser, jogurt, śmietana słodka i kwaśna
Mięso, ryby, drób, jaja i produkty z jajek	• Świeże, pozostałe po posiłkach i odmrażające się mięso, drób, ryby lub owoce morza • Sałatki z mięsa, tuńczyka, krewetek, kurczaka lub jajek • Wędliny, hot dogi, boczek, kielbasa lub suszona wołowina • Konserwowe szynki z napisem „Przechowywać w lodówce” • Otwarte, puszkowane mięsa i grochy • Sosy i nadzienia
Owoce	• Świeże, pokrojone owoce • Otwarte puszki lub pojemniki z owocami lub sokiem owocowym
Warzywa	• Gotowane warzywa • Otwarte soki warzywne • Wcześniej pokrojone, paczkowane warzywa zielone • Sałatka jarzynowa
Ciasto chlebowe	• Przechowywane w lodówce bułeczki i bułki
Gotowany makaron i ryż	• Gotowany makaron, spaghetti i ryż • Sałatki makaronowe lub świeży makaron
Zupy i gulasze	• Przechowywane w lodówce zupy i gulasze
Mieszane jedzenie	• Kaserole • Pizza z każdym rodzajem nadzienia
Sosy, smarowidła i przyprawy	• Otwarte pojemniki z chrzanem, sosem do spaghetti, sosem tatarskim, sosem Worcestershire lub sosem Hoisin
Tłuszcze	• Gotowy czosnek w oleju • Otwarty majonez lub sos sałatkowy • Ubite masło
Słodycze	• Ciastka i ciasta nadziewane budyniem, serem lub owocami • Sernik • Przechowywane w lodówce ciasto na wypieki

GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ WIĘCEJ INFORMACJI

American Red Cross

Food and Water in an Emergency

Website: www.redcross.org/static/file_cont39_lang0_24.pdf

Federal Emergency Management Agency (FEMA)

Emergency Food and Water Supplies

Website: www.fema.gov/library/emfdwtr.shtm

Florida International University

Healthy Hurricane/Disaster Cookbook

Website: www.fiu.edu/~health/hurricaneseason/Cookbook.pdf

U.S. Department of Agriculture

Keeping Food Safe During an Emergency

Food Safety: Power Outages & Flooding

Website: www.fsis.usda.gov/Fact_Sheets

University of Massachusetts Nutrition Education Program

Keeping Your Food Safe if the Power Goes Out

Keeping Your Family Fed if the Power Goes Out

Website:

www.umass.edu/umext/nutrition/programs/food_safety/resources/index.html

BIBLIOGRAFIA

- *Emergency Food and Water Supplies*, Federal Emergency Management Agency, 1992.
- *Emergency Preparedness*, USDA, Food Safety and Inspection Service, 2004.
- *Food and Water in an Emergency*, American Red Cross, 1994.
- *Keeping Food Safe During an Emergency*, USDA, Food Safety and Inspection Service, 2004.
- *Keeping Your Food Safe if the Power Goes Out*, University of Massachusetts Extension Nutrition Education Program, 2000.
- *Keeping Your Family Fed if the Power Goes Out*, University of Massachusetts Extension Nutrition Education Program, 2000.